

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.18.02-105 [8776]-316

01/03/2012

**Konu : İhracata aracılık eden Almanya mukimi
gerçek kişiye ödenen komisyon
üzerinden yapılacak vergi tevkifatı ve
belge düzeni hk.**

İlgi özelge talep formunuzda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz ve 60 ülkeye ihracat yaptığınız, ihracat yaptığınız ülkeler arasında yer alan ve Almanya'da ikamet eden gerçek kişiye ihracatınıza aracılık etmesi karşılığı banka aracılığı ile komisyon ödemesi yapacağınız belirtilerek, verilen bu hizmet karşılığı yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı ile söz konu ödemelerinizi nasıl belgelendirmeniz gerektiği hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edilmiştir.

A-) GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 6'ncı maddesinde, Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişilerin sadece Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış olup, aynı Kanunun 7'nci maddesinde ise dar mükellefiyete tabi kimseler bakımından kazanç ve iradın Türkiye'de elde edildiğinin maddede sayılan şartlara göre tayin olunacağı hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, yine aynı Kanunun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında tevkifat yapmak zorunda olanlar açıklanmış olup, tevkifat kapsamına giren ödemeler ise aynı maddede bentler halinde sayılmıştır.

Buna göre, Almanya'da ikamet eden gerçek kişi tarafından ihracatlarınız dolayısıyla şirketinize verilen aracılık hizmetleri ticari faaliyet kapsamında bulunmaktadır. Dar mükellefiyete tabi gerçek kişilere komisyon hizmetlerine ilişkin olarak ticari faaliyet kapsamında yapılan ödemeler Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinde tevkifata tabi ödemeler arasında sayılmadığından, şirketinizce gerçekleştirilen ihracatlara yurt dışından aracılık eden Almanya mukimi gerçek kişiye yapılacak komisyon ödemeleri üzerinden vergi tevkifatı yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Ancak, söz konusu gerçek kişi faaliyetinin yurt dışında pazar araştırması yapılması ve pazarlama ve yönetim hizmetleri gibi hizmetler dolayısıyla salt komisyonculuk işinin dışına taşması durumunda, verilen hizmetin Gelir Vergisi Kanununun 65'inci maddesi çerçevesinde serbest meslek kazancı niteliğinde değerlendirilmesi ve bu hizmet karşılığında ilgili kişiye ödenen komisyon bedelleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendi uyarınca % 20 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir.

C-) KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

3065 sayılı KDV Kanununun 1/1'inci maddesinde, ticarî, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

6/b maddesinde de, hizmet işlemlerinde işlemin Türkiye'de yapılmasının, hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade ettiği

hükme bağlanmış, konuya ilişkin olarak 60 No.lu KDV Sirkülerinin (1.1.) numaralı bölümünde açıklamalar yapılmıştır.

Buna göre, Almanya'da ikamet eden gerçek kişinin bu ülkede ihracatınıza aracılık etmek suretiyle ifa ettiği hizmet, yurtdışında yapıldığından ve söz konusu hizmetten yurtdışında faydalandığından KDV nin konusuna girmemekte olup, yurtdışına yapacağınız ödemeler üzerinden sorumlu sıfatıyla KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

B-) VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat edici kağıtlar" başlıklı 227'nci maddesinde; "Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmüne yer verilmiş olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Aynı Kanunun 229'uncu maddesinde; "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." şeklinde tanımlanmış, Kanunun 231'inci maddesinin (5) numaralı bendinde ise; "Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır..." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, yurt dışında faaliyette bulunan mükelleflere yaptırılan iş ve hizmetler karşılığında alınan belgelerle ilgili işlemlerin yer aldığı 253 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde açıklandığı üzere, yurt dışında mukim kişi veya kuruluşlara yaptırılan iş veya hizmetler karşılığında ödemede bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, yurt dışında mukim kişi veya kuruluşlardan aldıkları muteber belgeleri, defter kayıtlarında gider olarak göstermeleri sırasında belgelerde yazılı bedelleri, belgenin düzenlendiği günde Merkez Bankasınca belirlenen döviz alış kuru üzerinden Türk Lirasına çevirerek kayıtlarında göstereceklerdir. Ancak inceleme sırasında inceleme elamanınca lüzum görülmesi halinde, mükellefler bu belgelerini tercüme ettirmek zorundadırlar.

Buna göre; Almanya'da ikamet eden gerçek kişiye, ihracatınıza aracılık etmesi dolayısıyla yapacağınız komisyon ödemelerinin, şirketiniz adına düzenlenecek olan Vergi Usul Kanununun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ya da hizmetin alındığı ülke mevzuatına göre düzenlenmiş bulunan muteber bir belge ile tevsik edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.